

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

**ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ปางมะผ้า จำกัด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน**

โดย

นายรายวัน พิกุล

สิงหาคม 2544

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์น้ำเพชร วิณิชัยกุล

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการเกษตรของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด และ (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปางมะผ้า จำกัด จำนวน 148 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบ สัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ ข้อมูลที่ได้ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีอายุเฉลี่ย 41 ปี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ปีที่ 1-6 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ยครอบครัวละ 5 คน มีที่ดินเพื่อทำการเกษตรเฉลี่ย 15.44 ไร่ ได้รับรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 42,881.00 บาท ได้รับรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 34,984.31 บาท มีค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรเฉลี่ย 35,627.34 บาท มีค่าใช้จ่ายนอกภาคเกษตร เฉลี่ย 33,319.60 บาท มีการลงทุนในภาคการเกษตรเฉลี่ย 9,750.35 บาท นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 175,421.90 บาท สมาชิกมีเงินออมเฉลี่ย 27,722.48 บาท มีสินทรัพย์ในครัวเรือนเฉลี่ย 369,724 บาท มีหนี้สินเฉลี่ย 20,914.63 บาท ต้องการเงินกู้ระยะสั้นเฉลี่ย 21,233.30 บาท ระยะปานกลาง เฉลี่ย 62,308 บาท

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปางมะผ้า จำกัด พบว่า สมาชิกทั้งหมด 148 คน มีความต้องการสินเชื่อระยะสั้น 45 คน ความต้องการสินเชื่อระยะปานกลาง 60 คน รวมสมาชิกที่มีความต้องการสินเชื่อทั้งหมด 105 คน คิดเป็นร้อยละ 70.95 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด 148 คน โดยสมาชิกที่ต้องการสินเชื่อนี้ มีความต้องการสินเชื่อในลักษณะต้องการรับเป็นเงินสดทั้งหมด เพราะสะดวกต่อการใช้จ่าย ใช้สอยปัจจัยต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ และสมาชิกส่วนใหญ่ที่ต้องการสินเชื่อนี้เป็นชาวไทยใหญ่ ที่อาศัยอยู่บริเวณรอบ ๆ ตัวอำเภอซึ่งใกล้แหล่งชุมชน และมีความเจริญแล้ว สำหรับสมาชิกที่ไม่ต้องการสินเชื่อจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 29.05 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด 148 คน นั้นส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา เผ่ามูเซอ และลีซอ ที่อยู่ห่างไกลออกไปจากตัวอำเภอ โดยสาเหตุที่ไม่ต้องการสินเชื่อนี้ไม่อยากเป็นหนี้รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสภาพพื้นที่ทำการเกษตรไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะสั้นของสมาชิก พบว่า อายุของสมาชิก มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 รายงานนอกภาคการเกษตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และรายงานได้นอกภาคการเกษตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ปางมะผ้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อระยะปานกลางของสมาชิก พบว่า ขนาดฟาร์มของสมาชิก และการลงทุนในภาคการเกษตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทรัพย์สินของสมาชิก มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

สำหรับแนวทางในการดำเนินการสินเชื่อ ของสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด สหกรณ์ควรดำเนินการโดยคณะกรรมการดำเนินการต้องกำหนดแผนปฏิบัติงานด้านสินเชื่อเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Cooperative Economics

**FACTORS AFFECTING CREDIT NEEDS OF MEMBERS OF
PANGMAPHA AGRICULTURAL COOPERATIVE LIMITED,
PANGMAPHA DISTRICT, MAEHONGSON PROVINCE**

By

RAIWAN PIKOON

AUGUST 2001

Chairman: Ajarn Numpet Winichaikule

Department/Faculty: Department of Agricultural Economics and Cooperatives, Faculty of Agricultural Business

This research was conducted to find out 1) general backgrounds of the members of Pangmapha Agricultural Cooperative, Ltd.; and 2) factors affecting their credit needs. The data was collected by means of interview schedules from 148 members of the cooperative and analyzed with the use of the SPSS/PC⁺.

It was found that the members of the cooperative were 41 years old on average. Their education ranged from grade 1 to 6 of a primary school. They had an average of 5 family members and an average farming land of 15.44 rai. Their average farm income was 42,881.00 baht; off-farm income, 34,984.31 baht; farm expenses, 35,627.34 baht; off-farm expenses, 33,319.00 baht; farm investment, 9,750.35 baht; off-farm investment, 175,421.90 baht; saving, 27,722.48 baht, family asset, 369,724 baht; liabilities, 20,914.63 baht; short-term credit needed, 21,233.30 bath; and medium-term credit needed, 62,308 baht.

In the aspect of credit needs in general it was found that, out of 148 members, 105 members or 70.95 percent needed credit: 45 of them needed short-term credit and 60 needed medium-term credit. All of them needed credit in form of cash due to its high liquidity. Most of the members who needed credit were the “Thai Yai” tribe living in the advanced communities around Pangmapha town. Forty-three members, or 29.05 percent, were mostly hilltribes e.g. Lahu and Lisu, living in remote areas did not want to obtain credit as they didn’t want to be burdened with debt and their farm land was not good enough for investment.

The members’ age was found to be significantly related in the same direction with their needs for short-term credit, at a significance level of 0.95; off-farm expenses were related in an opposite direction; and off-farm income was related in the same direction with their credit needs, at a significance level of 0.99.

The members’ farm size and farm investment were found to be significantly related in the same direction with their needs for medium-term credit, at a significance level of 0.95, and family asset was also related in the same direction, at a significance level of 0.99.

To operate the credit business, it was recommended that credit implementation plans should be set up to be used as guidelines for credit provision and follow-up.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้โดยได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์น้ำเพชร วินิจชัยกุล อาจารย์ ดร.สมคิด แก้วทิพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำเนียร บุญมาก และผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ ผู้ซึ่งได้ล่วงลับไปแล้วที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะพร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จสมบูรณ์ อย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความกรุณาแนะนำขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปางมะผ้า จำกัด ทุกท่าน รวมทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนในการช่วยเหลือให้ข้อมูลต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยครั้งนี้ ลุล่วงสำเร็จไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณบิดา และมารดา ผู้เป็นแรงใจ และให้การสนับสนุนแนะนำผู้วิจัยให้ทำวิทยานิพนธ์สำเร็จสมความมุ่งหวัง ตลอดจนขอขอบพระคุณครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย ซึ่งมีได้กล่าวชาน ณ ที่นี้ รวมถึง พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ร่วมศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ ในการวิจัยครั้งนี้

รายวัน พิภูล
สิงหาคม 2544